

KESÄTYÖNTEKIJÄT JA LOMAT PK-YRITYKSISSÄ 2008¹

Tiivistelmä

Yrittäjien lomat

Suomen Yrittäjien huhtikuussa 2008 tekemässä jäsenkyselyssä tiedusteltiin yrittäjiltä lomista ja lomatoiveista sekä kesätyöntekijöiden palkkaamisesta. Otokseen poimittiin satunnaisesti 5 000 yrityksen sähköpostiosoitteet. Kyselyyn vastasi 670 yrittäjää, jotka edustivat hyvin pk-yrityskenttää toimialan, henkilöstömäärän ja alueellisen sijainnin mukaan.

Yrittäjistä reilu 6 prosenttia ei pidä varsinaista kesälomaa lainkaan. Neljännes pitää lomaa korkeintaan viikon. Samoin neljännes vastaajista viettää kesälomaa viikosta kahteen viikkoa. Kolmannes pitää lomaa kahdesta neljään viikkoa. Yli 4 viikkoa kesälomalla on 10 prosenttia yrittäjistä. Yrittäjien, jotka pitävät kesälomaa, lomanpituus on mediaanina tarkasteltuna 12 arkipäivää eli tasan kaksi viikkoa.

Kesäloma jää lyhyemmäksi majoitus- ja ravitsemustoiminnassa, jossa neljä prosenttia ei pidä kesälomaa lainkaan ja reilulla 35 prosentilla loma jää alle viikon mittaiseksi. Viikosta kahteen lomaa pitää noin 40 prosenttia. Kuljetuksessa, varastoinnissa ja tietoliikenteessä on eniten (vajaa 10 prosenttia) niitä, jotka eivät pidä lomaa lainkaan. Keskimääräistä lyhyemmäksi kesäloma jää myös kaupassa, rakentamisessa ja teollisuudessa. Valtaosaksi kesäloman lyhyys selittyy alojen kausiluonteisuudella sesongin ollessa ihmisten lomaillessa.

Yrittäjien toiveena olisi, että he voisivat olla kesälomalla 24 päivää eli tasan neljä viikkoa. Siten yrittäjät näyttäisivät keskimäärin voivan viettää puolet toivomastaan kesälomasta.

Yrittäjät viettävät muuta lomaa kuin kesälomaa mediaanina tarkasteltuna 7 päivää eli hieman päälle viikon. Majoitus- ja ravitsemustoiminnassa ja kaupassa lyhyttä kesälomaa kompensoidaan keskimääräistä hieman pidemmällä muulla lomalla. Yrittäjien toiveena olisi, että muuta kuin kesälomaa olisi 12 päivää.

Pk-yritysten kesätyöntekijät

Vastaajayrityksistä 38 prosenttiin palkataan kesätyöntekijöitä. Keskimäärin näihin pk-yrityksiin otetaan 2,9 kesätyöntekijää mediaanin jäädessä kahteen. Kun tämä painotetaan edustamaan koko yrityskantaa, neljäsosaan pk-yrityksistä palkataan arviolta yli 100 000 kesätyöntekijää.

Yleisintä kesätyöntekijöiden palkkaaminen on sesonkia elävään majoitus- ja ravitsemustoimintaan – kaksi kolmasosaa yrityksistä. Teollisuuden pk-yrityksistä 55 prosenttiin palkataan kesätyöntekijöitä Kaupassa, rakentamisessa sekä terveydenhuolto ja sosiaalipalveluissa kesätyöntekijöitä palkataan 40–50 prosenttiin yrityksistä. Pienistä ja keskisuurista yrityksistä yli 80 prosentissa on kesätyöntekijöitä. Työnantajamikroyrityksistäkin 45 prosenttia palkkaa kesätyöntekijöitä. Yksinyrittäjistä 11 prosenttia tarjoaa kesätyöpaikan.

Pk-yrityksistä reilussa 35 prosentissa kesätyöntekijöiden sopimuksen pituus on keskimäärin noin kaksi kuukautta. Vastaajista 25 prosentissa keskimääräinen pituus on kolme kuukautta ja reilussa 20 prosentissa noin kuukauden. Noin 5 prosentissa keskimääräinen pituus jää alle kuukauteen, mutta toisaalta yli 10 prosentissa pk-yrityksistä pituus ylittää kolme kuukautta.

¹ Muistion kyselyn tuloksista on laatinut ekonomisti Harri Hietala, Suomen Yrittäjät.

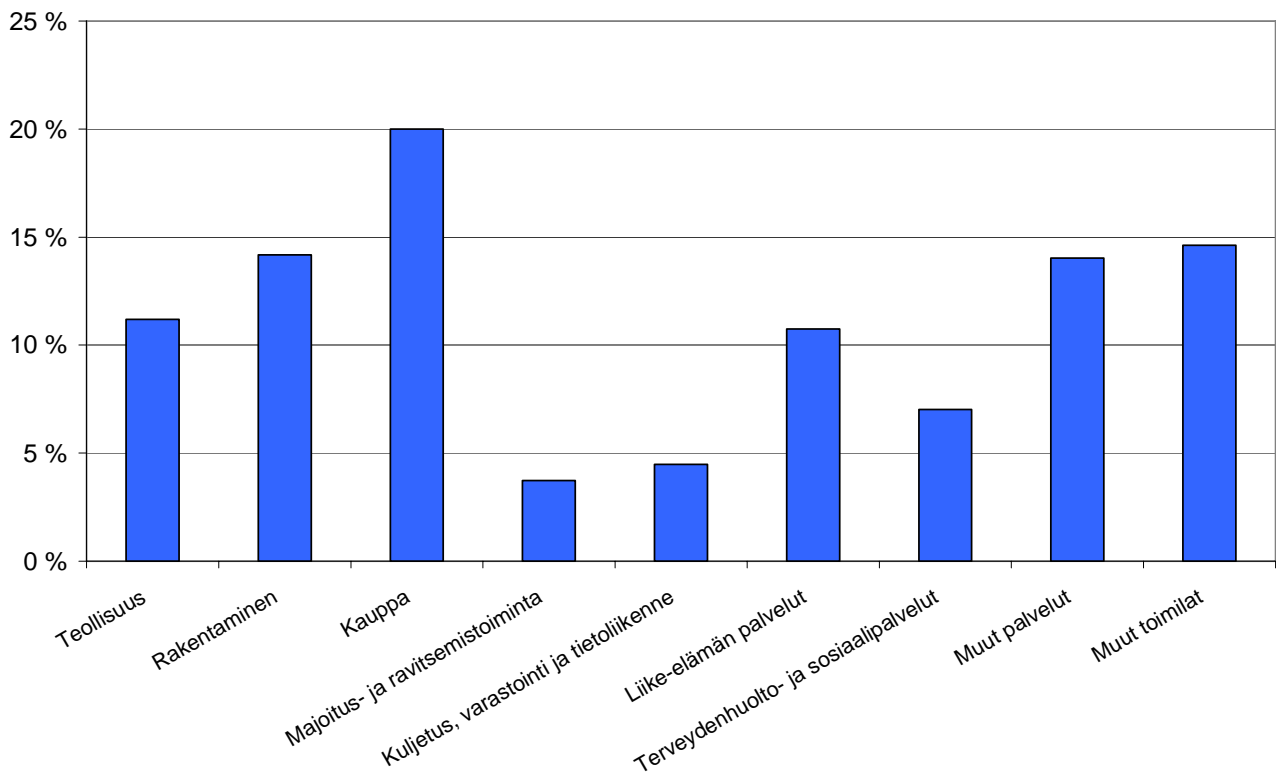
1. Johdanto

Suomen Yrittäjät teki kyselyn huhtikuussa 2008 koskien yrittäjien mahdollisuuksia pitää kesälomaa. Samalla kysyttiin muista lomista, lomatoiveista ja kesätyöntekijöistä. Otokseen poimittiin satunnaisesti 5 000 pk-yritystä jäsenrekisteristä. Kyselyyn vastasi 670 yrittäjää reilussa viikossa.

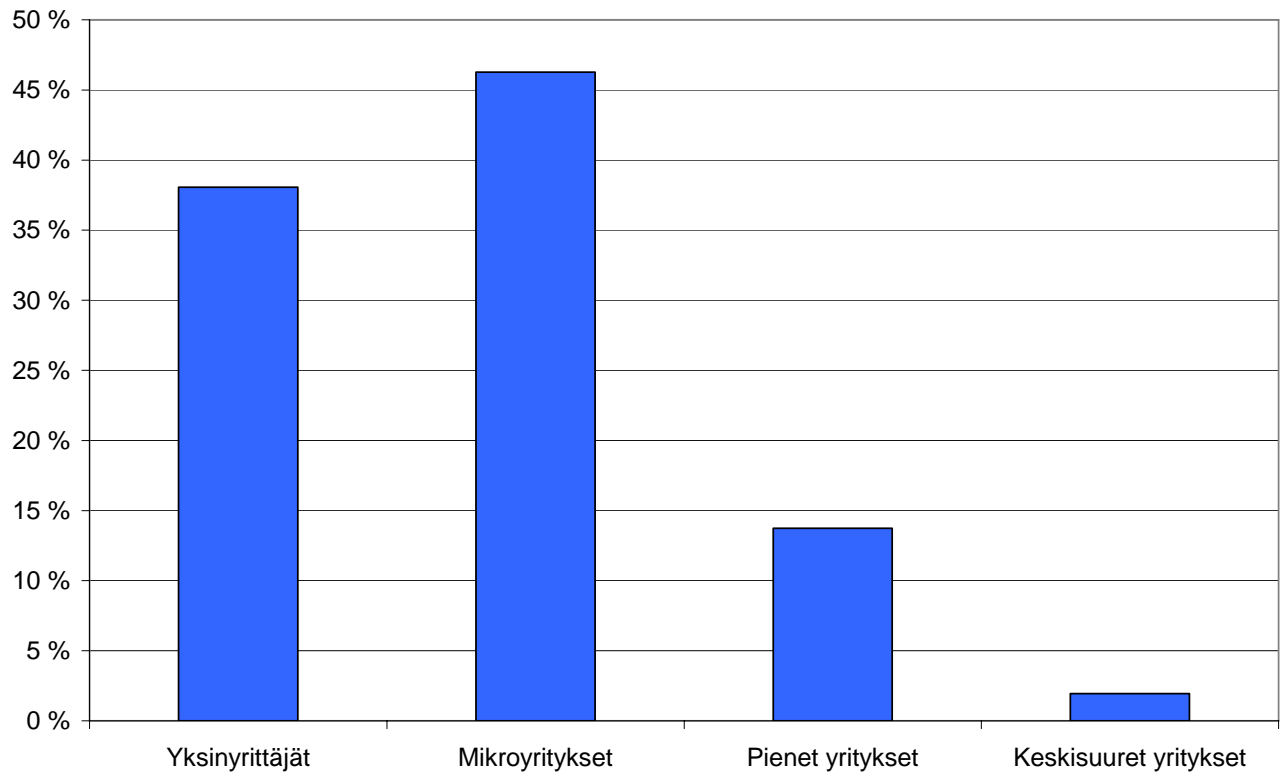
Yrittäjät vastasivat hyvin kaikilta toimialoilta. Eniten vastauksia saatiin kaupan alalta. Seuraavaksi eniten vastauksia kertyi rakentamisesta ja muista palveluista. Verrattuna koko yrityskantaan vastaajien jakauma noudattaa tätä hyvin. Liike-elämän palvelut, majoitus- ja ravintolatoiminta sekä kuljetus, varastointi ja tietoliikenne ovat hiukan aliedustettuja, kun taas muut palvelut ja toimialat ovat puolestaan yliedustettuja.

Alueellisesti vastaajat edustavat hyvin koko maata. Yksinyrittäjät ovat aliedustettuja, kun taas varsinkin muut mikroyritykset ja pienet yritykset ovat yliedustettuja. Vastaajista vajaat kaksi prosenttia on keski suurten (50–249 henkilöä) ja 14 prosenttia pienten yritysten (10–49 henkilöä) edustajia. Yksinyrittäjiä on 38 prosenttia ja vajaa puolet muita mikroyrittäjiä (2–9 henkilöä).

Kuva 1. Vastaajien jakautuminen toimialan mukaan.

Kuva 2. Vastaajien jakautuminen yrityksen henkilöstömäärän mukaan.

2. Yrittäjien lomat

Yrittäjistä reilu 6 prosenttia ei pidä varsinaista kesälomaa lainkaan. Neljännes pitää lomaa korkeintaan viikon. Samoin neljännes vastaajista viettää kesälomaa viikosta kahteen viikkoa. Kolmannes pitää lomaa kahdesta neljään viikkoa. Yli 4 viikkoa kesälomalla on 10 prosenttia yrittäjistä. Hieman viime vuotta useammat pitävät edes hieman kesälomaa. Kesäloman ja muun loman pituudessa ei kuitenkaan ole merkittävää kasvua.

Vastaajia pyydettiin ilmoittamaan arkipäivinä (ma–la) kesälomansa pituus. Yrittäjien, jotka pitävät kesälomaa, lomanpituus on keskimäärin 14,8 päivää. Mediaanina tarkasteltuna 12 päivää eli tasan kaksi viikkoa.

Kesäloma jää lyhyemmäksi majoitus- ja ravitsemustoiminnassa, jossa neljä prosenttia ei pidä kesälomaa lainkaan ja reilulla 35 prosentilla loma jää alle viikon mittaiseksi. Viikosta kahteen lomaa pitää noin 40 prosenttia. Kuljetuksessa, varastoinnissa ja tietoliikenteessä on eniten (vajaa 10 prosenttia) niitä, jotka eivät pidä lomaa lainkaan. Keskimääräistä lyhyemmäksi kesäloma jää myös kaupassa, rakentamisessa ja teollisuudessa. Tässä näkyy väistämättä alojen (osittainen) kausiluonteisuus sesongin ollessa ihmisten lomaillessa.

Toisin kuin vuosi sitten yrityksen koon mukaan on havaittavissa pieniä eroja. Mitä suurempi pk-yrityksiin mennään sitä useampi pitää pidempääkin kesälomaa. Tosin toisaalta yli neljän viikon lomaa pitävien osuus on suurin keskiuurissa yrityksissä ja toisaalta taas yksinyrittäjien keskuudessa. Yksinyrittäjissä on kuitenkin enemmän myös niitä, jotka eivät pidä lomaa lainkaan. Tämän seurauksena yksinyrittäjien kesäloman pituus ei eroa muiden mikro- ja pienyrittäjien kesäloman keskimääräisestä pituudesta (noin 14 päivää) toisin kuin keskiurten yrittäjien lomat, joiden keskimääräinen pituus on 21 päivää.

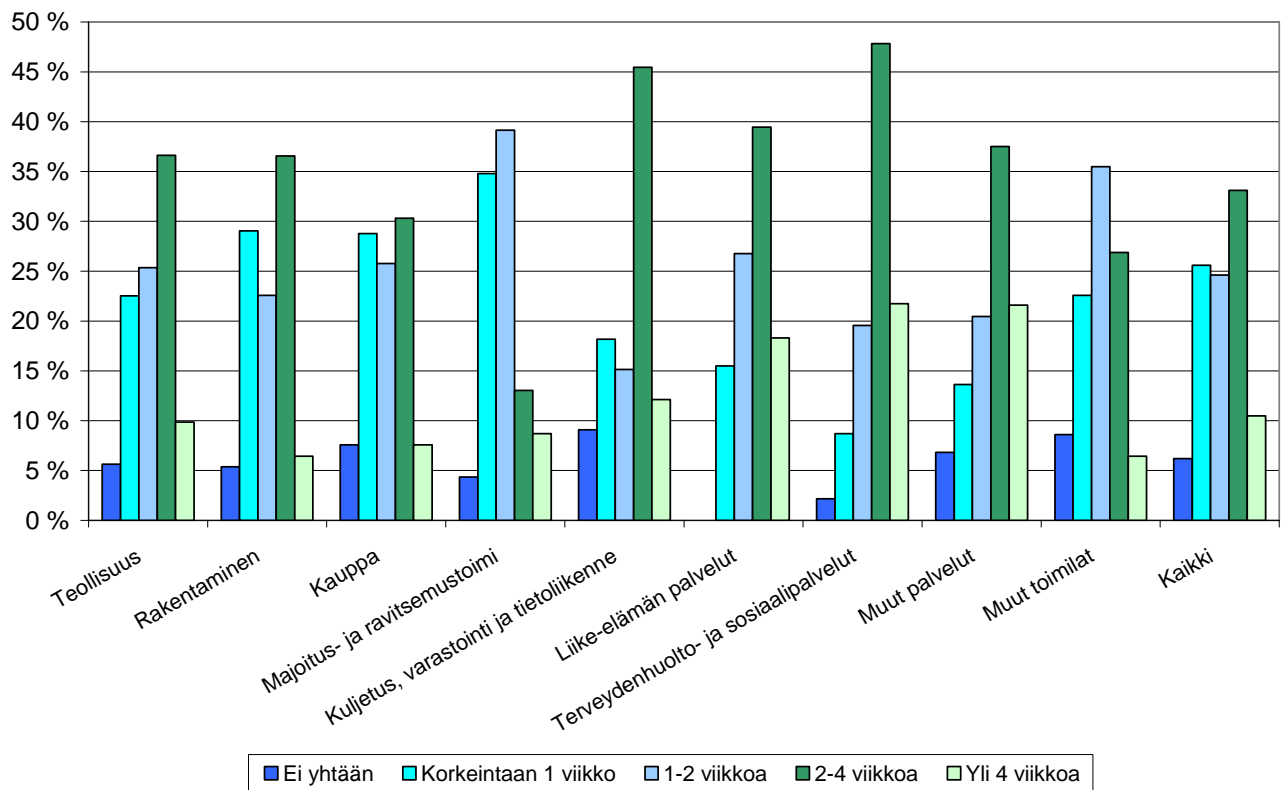
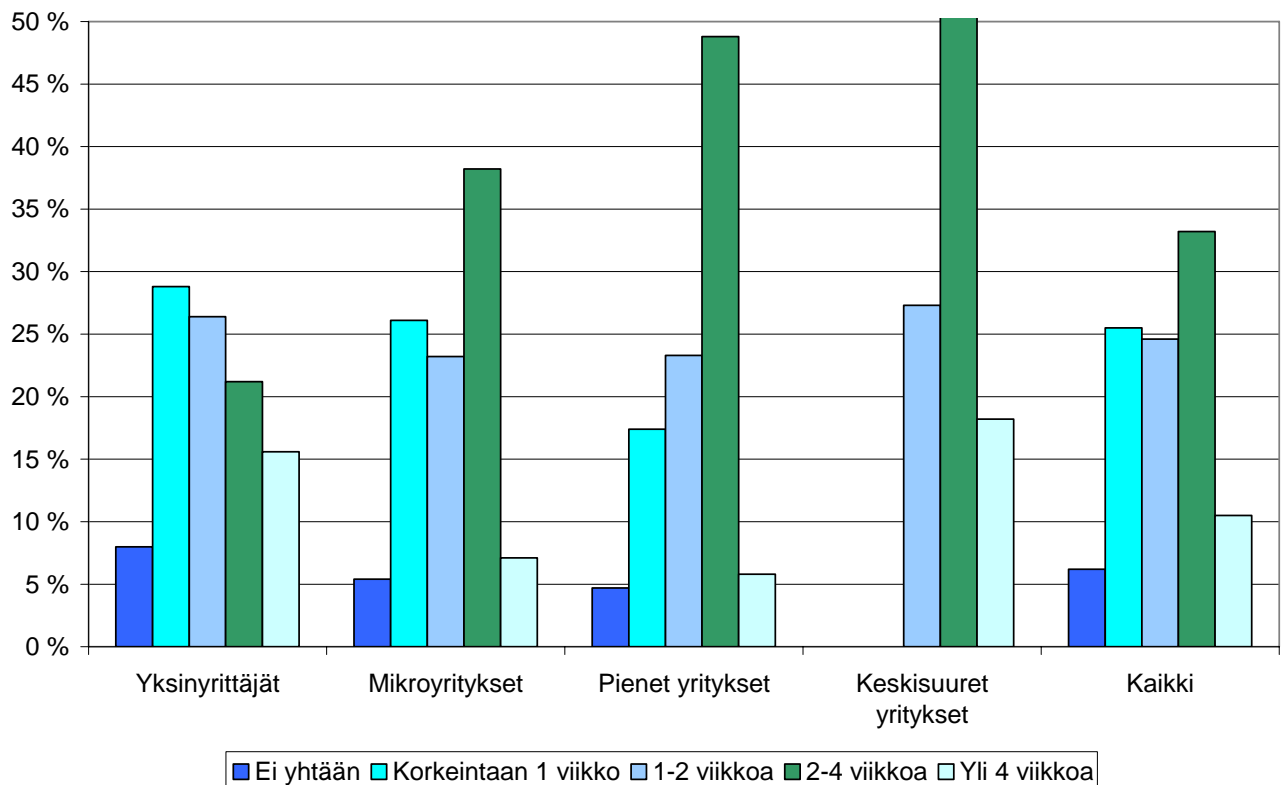
Yrittäjiltä tiedusteltiin myös, mitä he pitäisivät ihanteellisena kesälomansa pituutena. Toivottavin loman pituus olisi keskiarvona mitattuna 26,2 päivää. Mediaanina tarkasteltuna 24 päivää eli tasan neljä viikkoa. Siten yrittäjät keskimäärin näyttäisivät voivan viettää puolet toivomastaan kesälomasta.

Yrittäjiltä kysyttiin myös muun loman kuin kesäloman pituudesta sekä tämän toivepituudesta. Keskimäärin yrittäjät viettävät muuta lomaa 10,1 päivää – mediaanina tarkasteltuna 7 päivää eli hieman päälle viikon. Majoitus- ja ravitsemustoiminnassa ja kaupassa lyhyttä kesälomaa kompensoidaan hieman keskimääräistä pidemmällä muulla lomalla. Yrittäjien toiveena olisi, että muuta kuin kesälomaa ehdittäisiin viettää keskimäärin 14,4 päivää – mediaanina 12 päivää. Verrattuna muihin yrittäjiin yksinyrittäjät viettävät hieman enemmän muuta lomaa kuin kesälomaa.

Yrittäjien loman jaksottumisesta ja sijoittumisesta sekä lomanviettotavoista ei kysytty tänä vuonna. Nämä lienevät pitkälti samat kuin vuosi sitten tehdyssä kyselyssä.

Taulukko 1. Yrittäjien lomat ja lomatoiveet toimialoittain (keskimäärin arkipäivää).

	Kesäloma	Muu loma	Toive kesäloma	Toive muu loma
Teollisuus	13,4	10,1	25,7	13,8
Rakentaminen	13,4	10,6	23,2	13,0
Kauppa	12,6	10,7	27,4	16,5
Majoitus- ja ravitsemustoimi	10,3	10,5	19,9	16,4
Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	13,5	9,6	25,9	15,2
Liike-elämän palvelut	18,6	10,7	26,3	12,9
Terveystieteiden- ja sosiaalipalvelut	19,7	11,0	30,4	16,3
Muut palvelut	11,6	8,4	23,4	13,3
Muut toimilat	19,2	10,5	30,4	13,7
Kaikki	14,8	10,1	26,2	14,4

Kuva 3. Yrittäjien kesälomat toimialoittain.

Kuva 4. Yrittäjien kesälomat yrityksen koon mukaan.

3. Kesätyöntekijät

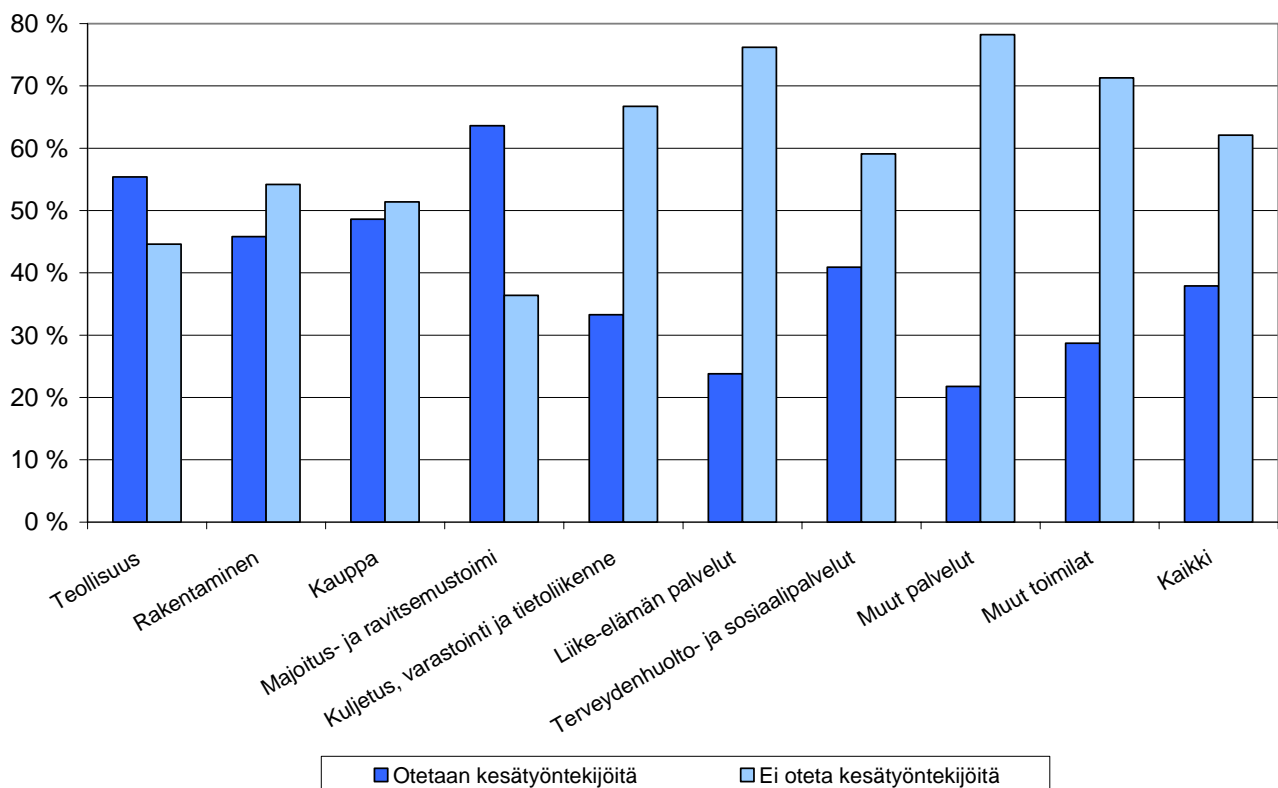
Kyselyn yhteydessä kartoitettiin myös kesätyöntekijöiden palkkaamista. Vastaaajyrityksistä 38 prosenttiin palkataan kesätyöntekijöitä. Koska yksinyrittäjät on aliedustettuina vastaajajoukossa, painotettuna saadaan, että pk-yrityksistä neljäsosa tarjoaa kesätyöpaikkoja. Tämä on käytännössä sama osuus kuin vuosi sitten. Keskimäärin näihin yrityksiin otetaan 2,9 kesätyöntekijää mediaanin ollessa kaksi. Pk-yrityksiin näytettäisiin otettavan hieman enemmän kesätyöntekijöitä kuin vuosi sitten.

Kokoluokittain tarkasteltuna kesätyöntekijöitä palkkaavat yksinyrittäjät ottavat keskimäärin yhdestä kahteen työntekijää, muihin mikroyrityksiin palkataan kaksi, pieniin yrityksiin neljä ja keskisuuriin yhdeksän kesätyöntekijää. Kun tämä muunnetaan edustamaan koko yrityskantaa, pk-yrityksiin palkataan arviolta yli 100 000 kesätyöntekijää.

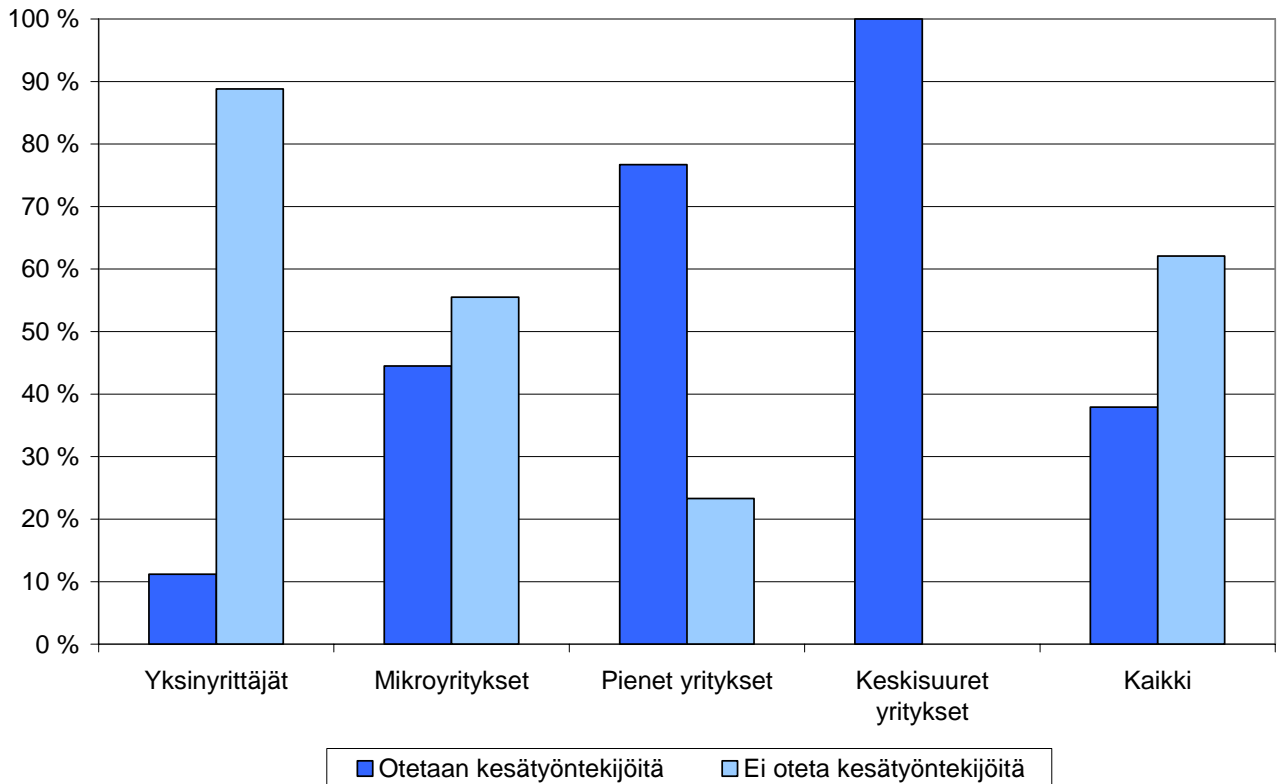
Yleisintä kesätyöntekijöiden palkkaaminen on sesonkia elävään majoitus- ja ravitsemustoimintaan – lähes kaksi kolmasosaa yrityksistä. Teollisuuden pk-yrityksistä 55 prosenttiin palkataan kesätyöntekijöitä. Kaupassa, rakentamisessa sekä terveydenhuolto ja sosiaalipalveluissa kesätyöntekijöitä palkataan 40–50 prosenttiin yrityksistä. Pienistä ja keskisuurista yrityksistä yli 80 prosentissa on kesätyöntekijöitä. Työnantaja-mikroyrityksistäkin 45 prosenttia palkkaa kesätyöntekijöitä. Yksinyrittäjistä 11 prosenttia tarjoaa kesätyöpaikan.

Pk-yrityksistä reilussa 35 prosentissa kesätyöntekijöiden sopimuksen pituus on keskimäärin noin kaksi kuukautta. Vastaaajista 25 prosentissa keskimääräinen pituus on kolme kuukautta ja reilussa 20 prosentissa noin kuukauden. Noin 5 prosentissa keskimääräinen pituus jää alle kuukauteen, mutta toisaalta yli 10 prosentissa pk-yrityksistä pituus ylittää kolme kuukautta. Kesätyöntekijöiden sopimusten pituudet näyttäisivät olevan hieman pidempiä kuin vuosi sitten.

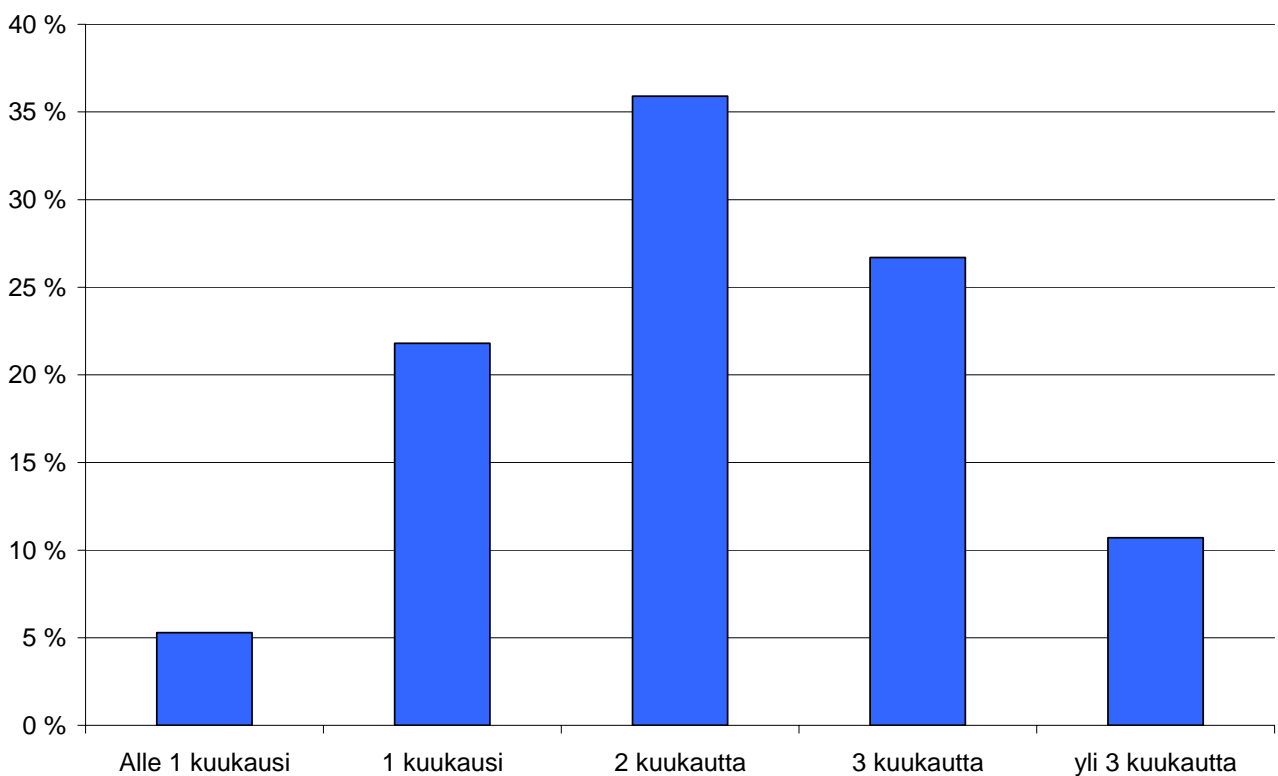
Kuva 5. Kesätyöntekijöitä palkanneiden yritysten osuus toimialoittain.

Kuva 6. Kesätyöntekijöitä palkanneiden yritysten osuus koon mukaan.

Kuva 7. Yritysten kesätyöntekijöiden sopimusten pituus keskimäärin.

Julkaisija:

Suomen Yrittäjät
Mannerheimintie 76 A
PL 999, 00101 Helsinki
Puhelin (09) 229 221
Faksi (09) 2292 2980
toimisto@yrittajat.fi
www.yrittajat.fi